

המעין

בתוכן:

- 2 'מי ינוח ומי ינוע' / **דבר העורך**
- 3 'תשובתי לבני הרב הגאון זרח שליט"א' / **הרב ירוחם אשר ורהפטיג זצ"ל**
- 7 **הרב אברהם אלקנה כהנא שפירא זצ"ל**
- 11 פסול אילם לעדות / **הרב זלמן נחמיה גולדברג זצ"ל**
- 16 למה לא הכריעו את כל המחלוקות בבית הדין הגדול? / **הרב זלמן נחמיה גולדברג זצ"ל** ..
- 19 "את אשר התרת אסרנו?" הבהרות בעניין כשרות תותי השדה / **הרב איתם הנקין הי"ד** ..
- 26 קברי צדיקים / **הרב שלמה רפאל דייכובסקי**
- 33 שיעורים מדרבנן או הלכה למשה מסיני? / **הרב חיים סבתו**
- 37 בעניין שעיר המשתלח: שתי פסיקאות מכת"י מתוך הפירוש המיוחס לר"ש משנץ
- 37 על תורת כהנים / **הרב אברהם שושנה**
- 43 מצוות האכילה והסעודה בערב יום כיפור / **הרב עמיחי כנרתי**
- 48 קניית קרקע בארץ ישראל בשבת להלכה ולמעשה / **ד"ר משה ארנוולד**
- 55 תפילה לרפואת חולה במחלה נמשכת / **אריאל נפתלי**
- 65 עוד בעניין 'כל קבוע כמחצה על מחצה דמי' / **הרב יעקב לויפר, הרב נתן פערלמאן;**
- 65 **תגובת פרופ' יהונתן אומן, פרופ' ישראל אומן ושהם בריס**
- 89 כלאי זרעים בבקעת הירדן: פסק, תגובה ותשובה /
- 89 **הרב מרדכי עמנואל, הרב יעקב אפשטיין**

זיכרון להולכים

האדם השלם: מקצת דרכיו של מו"ר הגאון רבי זלמן נחמיה גולדברג זצ"ל /

- 96 **הרב נתנאל ברקוביץ**
- 99 מפעלו הגדול של ר' יעקב לוינגר ז"ל / **הרב ד"ר שי ואלטר**
- 103 עשור לפטירת הרב דוד צבי הילמן זצ"ל - רסיסים מדמות גדולה / **הרב אהרן גבאי**
- 107 דברי פרידה מהגאון המיוחד הרב דוד צבי הילמן זצ"ל / **הרב יואל קטן**

תגובות והערות

- האם יש מקום לאמירת 'ברכו' לפני קריאת התורה בלא ברכה? / **הרב ישי אנגלמן;**
- דברים על דיוקם / **הרב אברהם זק"ש, תגובת הרב ארי שבט;** תכלת של קודש ותכלת של חול / **הרב יוסף יונה, תגובת הרב יעקב אפשטיין, תשובת הרב יוסף יונה**
- 109.....
- 119..... נתקבלו במערכת / **הרב יואל קטן**

מכון שלמה אומן שע"י ישיבת שעלבים

בס"ד גיליון 235 • תשרי תשפ"א [א, סא, א]

מכון שלמה אומן
מכון מחקר תורני

המשתתפים בגיליון זה:

פרופ' יהונתן אומן, דרך חברון 58, ירושלים 9351307. yaumann@gmail.com
פרופ' ישראל אומן, גדליהו 1, ירושלים 9355501. raumann@math.huji.ac.il
הרב ישי אנגלמן, מצפה נבו 21, מעלה אדומים 9841017. yishay67@gmail.com
הרב יעקב אפשטיין, שומריה 8533600. emuna54@netvision.net.il
ד"ר משה ארנוולד, כרמי צור 9040000. rutigillis@gmail.com
שהם בריס, רבי טרפון 8, ירושלים 9359208. shoham.baris@gmail.com
הרב נתנאל ברקוביץ, האורן 12, בני ראם 7984000. netberko@gmail.com
הרב אהרון גבאי, הרצל 87/9, אופקים 8752067. a0533171725@gmail.com
הרב רפאל שלמה דייכובסקי, פרנס 12/16, ירושלים 9387906. daichovsky@gmail.com
הרב יהודה הרצל הנקין, הרב נורוק 1, ירושלים 9610901. henkin@012.net.il
הרב ד"ר שי ואלטר, מנוחה ונחלה 15/15, רחובות 7620916. swa@zahav.net.il
הרב אושרי ורהפטיג, זרח ברנט 2, ירושלים 9540402. owoshri@gmail.com
הרב אברהם זק"ש, הרב חיים ויטל 20, ירושלים 9547020
הרב יוסף יונה, ארה"ב. 8323096@gmail.com
הרב עמיחי כנרתי, איתמר 4483400. esa@etrog.net.il
הרב אריה כץ, מבוא חורון 9976500. adcatz@gmail.com
הרב יעקב לויפר, ברכת אברהם 20/1, ירושלים 9743666. pesach20@gmail.com
אריאל נפתלי, תכלת 38/13, מודיעין 7177863. arnaftaly@gmail.com
הרב חיים סבתו, דרך מצפה נבו 59, מעלה אדומים 9841044. sabatoh21@gmail.com
הרב מרדכי עמנואל, ישמח ישראל 22/3, ביתר עילית 9055722. 274more@gmail.com
הרב נתן פערלמאן, אתרוג 91/5, גבעת זאב 9094431. nosson.perlman@gmail.com
הרב יואל קטן, מכון שלמה אומן, שעלבים 9978400. wso@shaalvim.co.il
הרב ד"ר ארי יצחק שבט, כוכב השחר. 9064100arishvat@gmail.com
הרב אברהם שושנה, מכון אופק, ארה"ב. ofeq@att.net
Johnson Dr, Wickliffe Oh 44092 USA 28774
הרב בנייה שנדורפי, חרשה 44, טלמון 7193700. benayahu0@gmail.com

* * *

'המעין' - כתב עת היוצא לאור ע"י מכון שלמה אומן שע"י ישיבת שעלבים

מיסודו של 'מוסד יצחק ברויאר' שע"י פועלי אגודת ישראל

מייסד (תשי"ג) ועורך: פרופ' מרדכי ב"ר יצחק ברויאר
עורך אחראי (תשכ"ד-תשס"ב): ר' יונה עמנואל
תנצב"ה

המערכת: ד"ר שמעון בולג, ירושלים | הרב שמעון שלמה גולדשמידט, אלון שבות
הרב מיכאל ימר, שעלבים | הרב בועז מרדכי, נריה | פרופ' זהר עמר, נוה צוף
יהודה פרוידגור, ירושלים

העורך: הרב יואל קטן, מכון שלמה אומן, ישיבת שעלבים 9978400

טל': 08-9276664; פקס: 1538-9276664; דואר אלקטרוני: wso@shaalvim.co.il
למיניונים, וכן למיניונים אלקטרוניים ללא תשלום, נא לפנות למכון שלמה אומן

© כל הזכויות שמורות

'מי ינוח ומי ינוע'

ב'דבר העורך' בגיליון תמוז האחרון נשאתי תפילה שלקראת ראש השנה תשפ"א מגפת הקורונה תהיה מאחורינו. לא זכינו לכך. סימני השאלה עדיין מרובים, החששות עדיין קיימים, ובמרכז השיח הציבורי עומדות דילמות חברתיות-מוסריות-הלכתיות קשות שאין להן כנראה תשובה אחת נכונה - עד כמה אפשר וצריך לכפות חלקי אוכלוסייה נכבדים לעצור את מסלול חייהם הנורמלי כדי למזער הדבקות ונזקים באוכלוסיות אחרות, באיזו מידה פגיעה משמעותית בכלכלה נחשבת כפיקוח נפש ציבורי, האם ערכים תורניים כתפילה בציבור ותלמוד-תורה של רבים נדחים מפני כל סוג של ספק פיקוח נפש, ועוד. נראה שהספיקות האלו ימשיכו ללוות אותנו עד שבעז"ה תגיע במהרה מגפה קשה זו לסיומה.

יהודים חכמים טוענים שתקופת הקורונה הזו חותמת דור, ושהתקופה שתבוא אחריה תהיה שונה לגמרי מהרבה בחינות. לדעתם עידן חדש הולך ומגיע לעולם כולו, ועם ישראל צריך להיערך לו. איני נביא ולא בן נביא, אך נקודה כואבת נוספת מבליטה את חילוף התקופות שאנו מצויים בהן - פטירתם של כמה וכמה תלמידי חכמים גדולים בשנה האחרונה בארץ ובחו"ל. נראה שזהו יותר מרמז משמים שאכן נחתמת תקופה, ויהי רצון שיחלו ימים חדשים מבשרים טוב לישראל.

אני מבקש להזכיר כאן תלמיד חכם צדיק ויקר, נקי דעת ואיש חסד, שהלך לבית עולמו במיטב שנותיו בימים אלו - קרובי ומחותני הרב איציק אידלס זצ"ל. הרב יצחק משה הכהן אידלס שימש שנים רבות כר"מ בשיבת ההסדר בשדרות, ועמד בשנים האחרונות בראש הישיבה ביישוב אשתמוע. ממיישבי ומגורשי גוש קטיף, ובהמשך ממתיישבי דרום הר חברון. היה בו שילוב מיוחד של עוז וענווה, של הכרה בכוחותיו בלי שגבה לבו ולא רמו עיניו. הוא זכה להאזיב את התורה ואת לומדיה ושומריה בכל פינה אשר פנה, ולהותיר אחריו עם רעייתו שתח' משפחה נפלאה, ברוכה ומלוכדת ושמחה. תנצב"ה.

אחרי ה'נענועים' שנענה הקב"ה את עם ישראל ואת העולם כולו בשנת תש"פ, נתפלל ששנת תשפ"א תהיה שנת מנוחה, שנת בריאות ושלווה, שנה שנזכה לפעול בה עם א-ל בהמשך הדרך לקראת הגאולה השלמה שעומדת על פתחנו. 'קומי אורי כי בא אורך וכבוד ה' עלייך זרח'!

חברי מערכת 'המעין' מברכים את מנויי 'המעין' וקוראיו בברכת 'לשנה טובה תכתבו ותחתמו' בתוך עם ישראל כולו.

הק' יואל קטן